

ELINTARVIKELAIN KOKONAISUUDISTUS

Keskustelutilaisuus

9.5.2017, Helsinki

Sebastian Hielm

Elintarvikeeturvallisuusjohtaja, MMM/RO/ETU



Elintarvikelaki (23/2006)

- ❖ Elintarvikelaki (23/2006) ei ole kovin vanha, mutta maailma on muuttunut aika paljon
 - lakia muutettu noin 20 kertaa
 - periaatteellisia muutoksia 2011 (laki 352/2011)
 - riskiperusteisuuden korostaminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen
 - valvonnan painopiste jälkivalvontaan; pienmuotoiset vähäriskiset toiminnot ulkopuolelle ; alkutuotannon tuotteiden suoramyyntin helpottaminen
 - valvonnan läpinäkyvyyden lisääminen → Oiva



Sääntelyn keventäminen

Sipilän hallituksen ohjelma

- ❖ Sääntelyn keventäminen mainitaan hallitusohjelmassa yli 20 kertaa
- ❖ Kärkihankkeita: säädösten sujuvoittaminen, elintarvikeketjun toimijoiden toimintamahdollisuuksien parantaminen normeja purkamalla

MMM

- ❖ Kansliapäällikkö Husu-Kallion byrokratiakierros 2015-16
- ❖ Säädöstulkinnan mahdollisuuksien ja EU-lainsäädännön mahdollistamat helpotusten aiempaa laajempi hyödyntäminen



Elintarvikelain kokonaisuudistus

- ❖ Lähtökohtaisesti lain tarkoitusta ja soveltamisalaa pidetään edelleen toimivina
 - tärkeää löytää tasapaino elintarvikeeturvallisuuden varmistamisen ja elintarvikealan toimijoiden toimintaedellytysten turvaamisen välillä
- ❖ Toimijan vastuu omista tekemisistään
 - uudenlainen työnjako (esim. vapaaehtoisten laatujärjestelmien status), usein valvottava vähintään yhtä perillä kuin valvoja
 - olennaista luottamus; ei hyvää toimijaa tarvitse valvoa
- ❖ Valvonta
 - keskiössä valvonnan vaikuttavuus ja toisaalta hyöty toimijalle
 - valvonnan riskiperusteisuutta voidaan vielä reippaasti lisätä



Muuttuuko sääntely sujuvammaksi?

- ❖ Normeja puretaan siellä, missä niistä aiheutuu eniten ongelmia
 - selvitetään todellisia ongelmakohtia
 - muistetaan EU-lainsäädännöstä tulevat velvollisuudet JA mahdollisuudet
- ❖ Maailma ei lainsäädännöllä muutu
 - meidän kaikkien on uskallettava muuttaa ajattelutapaa ja vanhoja tuttuja toimintatapoja
 - viranomaiset, elintarvikealan toimijat, kuluttajat



Uudistuksessa pohdittava:

- Norminpurku vs. yhdenmukaisuus
- Hyvät toimijat → tumpelot → rikolliset
 - elintarvikevalvonnan rooli: sparraaja, opettaja vai poliisi?
- Oiva-valvonta vs. riskiperusteisuus
 - mikä on näkyvän valvonnan ennaltaehkäisevä vaikutus?
- MMM:n – Eviran – maakuntien tehtävät ja vastuut
- Valvontamaksujen perusteet, perintä ja suuruus
- Kaiken valvontatoiminnan on oltava hyödyllistä
 - kuluttajalle, toimijalle, kansanterveydelle, viennille

